

DANSKE FILMINSTRUKTØRER

Laserdisken
Hans Kristian Pedersen
Prinsensgade 38
9000 Ålborg

28-07-98

Vedr. Leje-låne direktivet.

Kære Hans Kristian,

Tak for dine seneste breve. Det glæder mig, at det ikke blev så slemt og at du stadig har et vist spillerum.

Ingen kunne mindre end de danske filminstruktører mistænke dig for ikke at ville betale filmenes ophavsmænd retmæssige vederlag, så der skal du blot endnu engang bede om vores støtte, hvis den kan udmøntes på en brugbar måde.

Låne-leje-direktivet tillægger ganske rigtigt en films kunstneriske rettighedshavere en uoverdragelig ret til vederlag for leje og udlån.

I præambelen fik den europæiske producentlobby dog indført i tolvte time, at dette vederlag **kan** aftales på kontrakttidspunktet mellem skaber og producent.

Det fik det danske kulturministerium(s embedsmænd) til at foreslå, at man ved den danske implementering af direktivet ikke alene skulle skrive **kan** men **skal**.

Dette forslag blev bl.a. diskuteret i Samrådet for Ophavsret, hvor ikke mindst komponisternes repræsentant, den betydningsfulde og dygtige Peter Schjønning, erklærede sig som klar modstander af den slags diktater i dansk lovgivning. Vi var naturligvis mere end enige.

Ikke desto mindre blev det vedtaget sådan!!!

Man kan filosofere meget over, hvorfor. Dansk Skuespillerforbund, som traditionelt også er pænt aggressive, var også på en mild kurs i dette spørgsmål. Hvorfor???

Den meget kortfattede forklaring er formentlig, at alle erkender, at lånemarkedet er vigende i forhold til salgsmarkedet. Direktivet kom simpelthen for sent, fordi alle direktiver tager så grufuldt lang tid om at komme igennem. Og alle blev bange for, at der nu skulle oprettes en ny Copy-Dan sektor - med alt hvad det indebærer af tovtækkeri mellem rettighedshaverne - til administration af et forældet vederlag,, som producenterne fik overtalt alle til at tro, ikke kunne blive særlig stort.

Den daglige praksis i Danmark for betaling af det nævnte vederlag er derfor blevet meget pragmatisk: Det skrives i kontrakterne, at vederlaget indgår i den aftalte royalty!!

Det er vildt utilfredsstillende, burde også være det for en europæisk politiker, der mente noget med denne beskyttelse af ophavspersonerne i et værk. Men hvem skal man sige det til? Ingen ønsker at ribbe op i gamle direktiver, der er klart tungere at ændre end national lovgivning.

Jeg er ikke vidende om, hvorvidt samme tankegang er gennemført i andre nationale lovgivninger, men kunne frygte det.

Det betyder i hvert fald, at du formentlig ikke forsynder dig på nogen måde i forhold til ophavsmændene, men understreger desværre, at producenten ved sit aftaleapparat som så ofte før i historien overtager styringen af de fleste relevante rettigheder. Hvilken styring han retmæssigt kan videreoverdrage til distributøren.

Vi, Danske Filminstruktører, er på vej til overordnede samtaler med danske producenter i dette efterår, og vil selvfølgelig gøre dette spørgsmål til et blandt flere temaer. Men på europæisk plan er jeg ikke særligt i tvivl om - uden at kende alle detaljer - at producenterne har vundet dette slag. Og at de stærke rettighedsorganisationer har vidst at tage sig betalt på anden måde.

Ring blot.

Bedste hilsener
DANSKE FILMINSTRUKTØRER

Ebbe Preisler
Sekr. chef